

שלמה ויהודית (אידה) ליבוביץ

שם	שלמה	יהודית (אידה)
תאריך לידה	18.3.1918	20.12.1920
מקום הלידה	טרשבה – צ'כוסלובקיה	טרשבה – צ'כוסלובקיה
תאריך נישואין		1945
שנת הגעה לישוב		ינואר 1949

שלמה חייל בצבא הצ'כי ויהודית 1945

ילדים:

חווה – 21.11.1946

אליעזר (תוצי) – 25.10.1949

יהודית ואליעזר. כרם מהר"ל 1949

יהודית וחווה. צ'כיה 1946

כרם מהר"ל 1953

שלמה ויהודית לבית רייזמוביץ, שניהם ילידי "טְרֶשְׁבָה" שהייתה עיירה בחבל ארץ שנקרא "קרפטרוס" באזור הקרפטים, שנכון למועד הולדתם היה שייך ל-צ'כוסלובקיה והיום בעקבות תוצאות מלחה"ע השנייה שייך לאוקראינה.

שניהם גדלו בבתים דתיים ושמרו על אורח חיים דתי מסורתי עד יום מותם.

כילדים, התחנכו בשתי מערכות חינוך חלק מן היום למדו במערכת החינוך הצ'כית ובחלקו האחר למדו ב"חדר". הם לא דיברו עברית אך התפילות נערכו בעברית-לשון הקודש. בשנת 1939 גויס שלמה לשרות חובה בצבא הצ'כי. מאוחר יותר עקב סיפוח האזור להונגריה, בעלת בריתם של הנאצים, הוא גויס מחדש, לצבא ההונגרי. במהלך המלחמה נפל שלמה בשבי הצבא האדום ובילה תקופה ארוכה במחנה שבויים שממנו חולץ כאשר הסכים להתנדב לצבא הצ'כי (עקב היותו דובר השפה) שהוקם בשטחי בריה"מ.

בתום המלחמה, חזר לעיירת הולדתו וגילה שמרבית משפחתו (זוג הורים וששה ילדים) נספתה בשואה ורק הוא ושתי אחיותיו הצעירות נותרו בחיים. אז גם פגש מחדש ביהודית חברת ילדותו, שנותרה בעיירה עד 1942. בגירוש של אותה שנה נלקחו יהודית, הוריה ושלושת אחיה הצעירים ממנה עם שאר יהודי העיירה לתחנת הרכבת שתוביל אותם למחנות ההשמדה בפולין.

היא ואמה ניצלו מהגרוש הזה בעזרתו של חייל הונגרי שהחליט להסתירן והן שבו לביתן שבעיירה טרשבה.

יהודית לא הצליחה להבין מדוע החייל הציל אותן. באחד הימים שמעה יהודית שיהודי הונגריה לא יושמדו ובעקבות שמועות אלו היא ברחה עם אמה להונגריה וחיה ועבדה עד 1944 בגטו "מטיסלקה". לרוע מזלן גם הונגריה נכבשה עי הגרמנים במרץ 1944 והכיבוש הביא את השואה

על יהדות הונגריה. כך, בחג השבועות של שנת 1944 נלקחו יהודית ואמה בדרכן לאושוויץ, שם הופרדה מאמה ע"י מנגלה. אמה נלקחה מיד למשרפות ויהודית הועסקה באושוויץ בעבודות שונות עד תום המלחמה.

עם השחרור ב-1945 שבה יהודית לעיירת הולדתה וגילתה כי היא היחידה שנותרה מכל בני משפחתה.

שלמה שירת באותה תקופה בפראג ולאחר זמן חזר לעיירה חבר ליהודית ששבה אתו לפראג שם החליטו להינשא (תחילה בנישואין אזרחיים ולאחר מכן נישאו בחתונה יהודית בעיר ליברץ) לאחר שנה נולדה ביתם הבכורה חוה.

העלייה לארץ ישראל

בהיותו בפראג שמע שלמה שבעיר נפתח סניף של ההגנה במטרה לאמן יהודים לקראת העלייה ארצה ולעזור בלחימה במלחמת השחרור.

שלמה התייצב בסניף ההגנה בפראג וחיכה לזימון בבוא היום נשלח למחנה אימונים שבו המדריכים היו קציני צבא צ'כים ושליחים מהארץ, ביניהם גם החבר שמשון שחטה שהיה קצין בצבא הצ'כי והוביל את כל המהלך לקראת העלייה ארצה.

האימונים נמשכו 3 חודשים בהם גם למדו עברית לאחר מיכן קיבל שלמה סרטיפיקט המאפשר לו לעלות עם משפחתו ארצה.

תחילה הגיעו לנמל טרייסט שבאיטליה ולאחר שהות קצרה הפליגו ארצה באנייה "קזרטה" האנייה הגיע ארצה בתום מלחמת השחרור. בהגיעם, עגנו בנמל חיפה ומשם הוסעו לבית עולים בגבעת אולגה שנקרא אגרובנק. שם קיבלו מיטות סוכנות, 15 ל"י וארוחה שכללה לחם זיתים (מפגש ראשון עם זיתים) וריבה. עוד בהיותם במחנה האימונים בצ'כיה נאמר להם שייעודם הוא להיות חקלאים במקום שנקרא "איגזים" או דייגים ב"טנטורה" והבחירה נפלה על איגזים.

כאשר התמקמו המשפחות בבית העולים יצאו הגברים לבדם לאיגזים כדי להכשיר את המקום לקליטת המשפחות.

הם שיפצו את הבתים שננטשו במהלך המלחמה דאגו להעביר צינורות מים וכאשר הכל היה מוכן וראוי למגורים הצטרפו אליהם כל המשפחות. חודשים ספורים לאחר מכן נולד בנם אליעזר, אח לחוה.

המושב

בתחילת דרכם במושב החליטו החברים לנהל משק שיתופי שלא עלה יפה ולאחר שנה הפכו למושב עובדים וכל משפחה קיבלה נחלה משלה. למושב היה טרקטור ושלמה (שלוימה בפי החברים) היה הטרקטוריסט של המושב והכשיר את האדמות לפעילות חקלאית.

הגידול הראשון אותו גידלו היה בצל אותו גידלו בהדרכתו של מדריך חקלאי. כל שנותיהם הראשונות לוו ע"י מדריכים חקלאיים והנשים קיבלו הדרכה בניהול משק בית וגידול ילדים.

החיים בתחילת הדרך היו קשים ולא מעט חברים נטשו את הישוב חלקם אף ירד מהארץ.

שלמה ויהודית חשבו אף הם לרדת אך ילדיהם הביעו התנגדות נחרצת ובסופו של דבר נשארו ביישוב למרות הקשיים עד יומם האחרון. אך בשלב מסוים עקב קשיי פרנסה יצא שלמה לעבודה גם מחוץ למשק בקיבוץ מעיין צבי כטרקטוריסט ומאוחר יותר עבד באופן קבוע בציד המכני הכבד של המועצה עד שנת 1965.

1967

עם השנים הם בנו משק מבוסס על רפת לול עיבדו את האדמות עסקו בגידולי ירקות מטעים ופלחה.

ברבות השנים החיים נעשו נוחים יותר, הם ידעו ימים טובים, גידלו את ילדיהם שזיכו אותם בנכדים ונינים שגרמו להם אושר.

שלמה היה אחרון המייסדים הגברים שהלך לעולמו לאחר 62 שנה בכרם מהר"ל והוא בן 93.

יהודית נפטרה 6 חדשים אחריו בגיל 91.

כל הנכדים. משמאל: יואב, אפרת, מוריה, מתן, נועה ואביעד

שנת 2003

שנת 2002

שנת 2003